

PATVIRTINTA
Alytaus Piliakalnio progimnazijos
Direktoriaus 2018 m. rugsėjo 3 d.
įsakymu Nr. V- 38

ALYTAUS PILIAKALNIO PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus Piliakalnio progimnazija mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795, bei kitais Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymais, reglamentuojančiais specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymą bei jų poreikių tenkinimą.
2. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo paskirtis – padėti mokiniui lavintis, mokytis pagal gebėjimus, įgyti išsilavinimą ir kvalifikaciją, pripažįstant ir plėtojant jų gebėjimus ir galias. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas organizuojamas švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.
3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ NUSTATYMAS, SPECIALIOJO UGDYMO SI IR ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMAS

4. Pastebėjęs mokinio ugdymosi sunkumus, mokytojas apie juos informuoja klasės auklėtoją. Šis informuoja mokinio tėvus (globėjus) pokalbio metu.
5. Nesant mokinio pasiekimų pažangos ir (ar) mokinio pasiekimai neatitinka Bendrosiose programose numatyto patenkinamo lygio, mokytojas, gavęs tėvų raštišką sutikimą, pildo anketą ir kreipiasi į progimnazijos Vaiko gerovės komisiją.
6. Vaiko gerovės komisija atlieka pirminį įvertinimą ir pildo Vaiko gerovės komisijos pažymą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio (pakartotinio) įvertinimo.
7. Pedagoginį mokinių vertinimą atlieka specialusis pedagogas, gavęs tėvų sutikimą.
8. Vaiko gerovės komisija, nustačiusi mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir nusprendusi, kad mokiniui yra tikslinga pritaikyti bendrojo ugdymo Bendrąsias programas ir skirti specialųjį ugdymą, siūlo tėvams (globėjams, rūpintojams) vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius įvertinti Alytaus miesto pedagoginėje psichologinėje tarnyboje.
9. Alytaus miesto pedagoginė psichologinė tarnyba atlieka įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pildo Tarnybos pažymą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio (pakartotinio) įvertinimo. Įvertinimą atlikę specialistai, rezultatus aptaria su tėvais (globėjais, rūpintojais),

prireikus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) švietimo pagalbą ir pildo pažymą dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo.

10. Su Alytaus miesto pedagoginės psichologinės tarnybos pateiktomis išvadomis ir rekomenduojama ugdymosi programa supažindinami mokinių ugdantys mokytojai.

11. Mokiniam, kuriems reikalinga logopedinė pagalba, specialųjį ugdymą skiria progimnazijos Vaiko gerovės komisija pagal tos švietimo įstaigos logopedo atlikto mokinių kalbos ir komunikacijos įvertinimo išvadą ir sąrašą, suderintą su progimnaziją aptarnaujančia miesto pedagogine psichologine tarnyba bei patvirtintą progimnazijos direktoriaus.

12. Specialusis ugdymasis gali būti nuolatinis ar laikinas. Jei nėra nurodoma, kad būtina atlikti pakartotinį įvertinimą, laikoma, kad yra skirtas nuolatinis specialusis ugdymasis. Jei nurodoma pakartotinio įvertinimo data, specialusis ugdymasis yra skirtas laikinai.

13. Jei rekomenduotas pakartotinis įvertinimas arba nutarus patikslinti išvadą, ugdantis pedagogas ir su mokiniu dirbantys švietimo pagalbos specialistai pateikia Vaiko gerovės komisijai ugdymosi pasiekimų aprašą. Vaiko gerovės komisija, gavusi ugdymosi pasiekimų aprašą bei tėvų sutikimus, atlieka įvertinimą ir kreipiasi į Alytaus miesto pedagoginę psichologinę tarnybą dėl specialiojo ugdymo pratęsimo arba nutraukimo.

14. Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu, mokiny, turintis, vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių dėl klausos sutrikimo, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir/ar rašymo sutrikimų, intelekto (taip pat ir nepatikslintą intelekto sutrikimą), judesio ir padėties sutrikimų, kochlearinių implantų, dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos gali vėliau pradėti mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos arba pradėti vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos.

15. Tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos teikimo, jų vaikui specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos teikimas nutraukiamas pateikus progimnazijos direktoriui prašymą raštu. Prašymas turi būti pateikiamas iki einamųjų metų rugsejo pirmosios dienos. Progimnazijos direktorius raštu apie tai informuoja Alytaus pedagoginę ir psichologinę tarnybą.

III SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS

16. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymui dalykų Bendrąsias programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymosi poreikius, progimnazijos Vaiko gerovės komisijos, progimnazijoje dirbančių švietimo pagalbos specialistų rekomendacijas.

17. Mokytojai diferencijuoja užduotis atsižvelgdami į mokinių sutrikimus, ugdymosi programą, ugdymo procese stebi mokinį, įvertina gebėjimus ir ugdymosi sunkumus, apie mokinio mokymosi sunkumus informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).

18. Organizuojant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą atsižvelgiama į ugdymo programą, mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius ir galimai juos sukėlusias priežastis (sutrikimus, negalias, aplinkos veiksnius), turimas mokymo lėšas.

19. Progimnazija sudaromame progimnazijos, klasės, grupės ar mokinio individualaus ugdymo plane, atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir

bendradarbiaudama su mokiniu ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais: turi išlaikyti mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti.

20. Pritaikant bendrąjį mokyklos ar klasės ugdymo planą individualioms mokinio ugdymosi reikmėms, galima:

20. 1. vėliau pradėti mokytį pirmosios ar antrosios užsienio kalbos, mokytį tik vienos užsienio kalbos – mokini, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslingų intelekto, judesio ir padėties, bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantuos;

20. 2. besimokantį pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą pagrindinio ugdymo programoje prasidedančių dalykų pradėti mokytį metais vėliau, juos susiejant su praktiniais mokinio interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas gali būti organizuojamas atskiromis veiklomis;

21. Progimnazijos vaiko gerovės komisijos sudėti, specialiųjų pratybų ir logopedinių pratybų tvarkaraštį tvirtina progimnazijos direktorius.

22. Specialusis pedagogas pamokų metu organizuoja lietuvių kalbos, matematikos individualias, pogrupines (2-4), grupines (5-8) pratybas savo kabinete pagal specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių sąrašą. Iki rugsėjo mėn. 10 d. nustato specialiųjų pratybų skaičių mokiniui, vadovaudamasis mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, priskyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių grupei kriterijais ir įverčiais, nurodytais pedagoginės psichologinės tarnybos įvertinimo išvadose.

23. Specialusis pedagogas su dalykų mokytojais suderina pamokos temą, aptaria vertinimą, vadovaujasi mokiniui skirta ugdymo programa.

24. Specialusis pedagogas kasmet Alytaus miesto pedagoginei psichologinei tarnybai pateikia išvykusių iš progimnazijos specialiųjų poreikių mokinių sąrašą.

25. Jei mokinys nelanko jam skirtų specialiųjų pratybų, specialusis pedagogas informuoja klasės auklėtoją.

25. Logopedas iki rugsėjo mėn. 15 d. parengia mokinių, kurie turi kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, sąrašą ir komplektuoja mokinių grupes įvairiems sutrikimams šalinti, organizuoja ne pamokų metu individualias, pogrupines (2-4), grupines (5-8) pratybas savo kabinete.

26. Jei mokinys nelanko jam skirtų logopedinių pratybų, logopedas informuoja tėvus ir klasės mokytoją. Mokinio tėvams atsisakius logopedo pagalbos, reikalauja iš tėvų raštiško patvirtinimo.

27. Psichologo konsultacijos teikiamos pagal APPT nustatytą poreikio lygį, gavus mokinio tėvų (globėjų) sutikimą. Individualių konsultacijų grafikas sudaromas abiem pusėms priimtinu laiku, atsižvelgiant į psichologo darbo valandas. Jei mokinys nelanko konsultacijų, psichologas informuoja tėvus (globėjus) arba klasės auklėtoją. Jei tėvai nesutinka, kad mokinys lankytų konsultacijas, tai patvirtinama raštiškai.

28. Vaiko gerovės komisija užtikrina mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, nuoseklumą bei tęstinumą, teikia rekomendacijas tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl specialiojo ugdymo būdų, metodų.

29. Progimnazija, dėl objektyvių priežasčių negalinti užtikrinti mokiniui, kuris mokosi pagal privalomojo švietimo programas, psichologinės, specialiosios pedagoginės pagalbos, suderinusi su jo tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogine psichologine bei vaiko teisių apsaugos tarnyba, siūlo jam mokytis kitoje mokykloje.

30. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro tvirtinamomis tvarkomis ir bendradarbiaujant su Alytaus miesto pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais.

IV SKYRIUS SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

31. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus bei progimnazijoje priimtą pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką.

32. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, atsižvelgus į jo asmeninę daromą pažangą ir palyginus su jam pritaikytoje programoje numatytais pasiekimais. Vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais, švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

33. Mokinių, mokomų pagal pritaikytas programas, trimestro (pusmečio) pažymiai turi būti patenkinami. Jei mokinys nuolat gauna labai gerus ar nepatenkinamus pažymius, programa yra peržiūrima: ji arba per lengva, arba per sunki.

34. Kalbų mokytojas, vertindamas rašto darbus, atsižvelgia į logopedo rekomendacijas, jeigu mokinys lanko logopedines pratybas ir (ar) specialiąsias pratybas.

35. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimus pagal bendrojo ugdymo programas, mokykla vykdo vadovaudamasi mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkų aprašais.

36. Mokiniui, baigusiam bendrojo ugdymo programą, įgijusiam atitinkamą išsilavinimą, mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas išduodamas vadovaujantis Pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu. Mokiniui, neįgijusiam pradinio išsilavinimo, išduodamas pradinio ugdymo mokymosi pasiekimų pažymėjimas.
